

De verpakkingmarkt
groeit én staat onder druk

Eeuwenoude techniek:
een zeefdruk gaat jaren mee

Zo verhoog je de
duurzame inzetbaarheid

kvgo magazine

Nummer 2 | Zomer 2023

**BEWUST
DUURZAAM**

Norbert van Schie:

**“Pionieren is de
rode draad in mijn
ondernemerschap”**

Uitgave van

Duurzaam denken én doen

“Nieuwe dingen ontdekken en kijken hoe we de wereld een beetje mooier kunnen maken”

Drukkerij De Bij uit Amsterdam denkt niet alleen duurzaam, maar doet het ook. Minimale milieu-impact bij alles wat ze doen – zowel in de bedrijfsvoering als in het drukproces – is het streven. Al met al niet zonder resultaat. De drukkerij belandde twee keer in het rijtje van duurzaamste drukkerijen ter wereld en bedrijven zijn speciaal vanwege hun duurzaamheidskarakter klant. Eigenaar Norbert van Schie zit bovenop de ontwikkelingen en weet snel te schakelen.

Drukkerij De Bij werd in 1925 opgericht. In 2002 nam Norbert van Schie de leiding over. Als zoon van een veehouder is groen ondernemen hem met de paplepel ingegoten. Het zit in zijn DNA. Pionieren doet hij graag als het om verduurzamen; iets uitdokteren en gewoon gaan doen. Het heeft hem en zijn bedrijf al veel gebracht. Onder meer klanten die speciaal bij Drukker De Bij aankloppen vanwege de duurzame uitstraling. En zeg nou zelf: welke drukkerij kan zeggen dat het een eigen windmolen had? Norbert: “Inmiddels liggen er 264 zonnepanelen op het dak, maar toen dat nog een te hoge investering was besloot ik een eigen windmolen energie te laten opwekken. Het had wat voeten in de aarde omdat de gemeente in

eerste instantie niet mee wilde werken. En toen-ie uiteindelijk stond bleek de windmolen te weinig wind te pakken op het industrieterrein, waardoor het rendement laag was. Nadat hij stukging en niet meer te repareren bleek, hebben we hem maar weer van het dak gehaald.”

Investeren en terugverdienen

De eerste jaren van Norbert bij Drukkerij de Bij lag de focus op de kosten zo laag mogelijk houden en de overnameschuld terug te verdienen.

“Langzamerhand loop je dan tegen noodzakelijk onderhoud aan. In 2008 deed ik de eerste duurzame investering. De verlichting was aan vervanging toe. Ik maakte een rekensommetje: draai ik er weer de standaard TL-lampen erin of zijn er andere oplossingen? Ledverlichting bleek nog te duur, een alternatief scheelde zo'n veertig procent. Daar hebben we voor gekozen. Soms ben je in beginsel meer kwijt qua investering en verdien je het op de lange termijn lachend terug.”

Sinds eind vorig jaar draait er een warmtepomp in de drukkerij. “De hele productie wordt ermee verwarmd en een deel van kantoren ook. Als ik het vergelijk met de afgelopen jaren, gebruiken we ruim zeventig procent minder gas. Natuurlijk is het stroomverbruik wel wat hoger, maar dat

kunnen we terugwinnen met onze zonnepanelen. →

Het leuke van dat ding vind ik dat je heel zuinig kunt reguleren. Sommige collega's beginnen vroeg. Dan kun je dat ene vertrek verwarmen en de andere pas later.”

De rode draad

Twee keer werd de drukkerij door Kodak benoemd tot één van de groenste drukkerijen van de wereld. Het gaat volgens Norbert niet alleen om de energiehuishouding, maar ook om het verduurzamen van het productieproces. “Als we zonnepanelen op het dak laten leggen, dan heeft dat geen directe invloed op het werk van medewerkers. Maar zodra wasmiddelen worden vervangen door plantaardige varianten, dan kan dat even schakelen zijn. Uiteindelijk moet je iedereen mee hebben. Het helpt dat we klanten hebben die duurzaamheid heel belangrijk vinden, denk bijvoorbeeld aan Natuurmonumenten en Greenpeace. Dat maakt het in één keer beeldend. Leuk is dat collega's inmiddels thuis ook voor duurzame alternatieven kiezen.”

De afgelopen jaren heeft de drukkerij de milieubelasting van hun

productieproces flink teruggedrongen. Ze werken al jarenlang met chemievrije platen en drukken IPA. “Die transitie hebben we stap voor stap gedaan. Het kost tijd en arbeid. Inmiddels is ons businessmodel op duurzaamheid gaan rusten. Klanten weten dat we duurzaam produceren en komen daarvoor speciaal bij ons. Het kost misschien wat meer werk, en dus geld, maar het is onze werkwijze. Het is best tijdrovend om het allemaal uit te zoeken, maar ik vind het ontzettend leuk. Ik zoek constant als een speurneus naar nieuwe ontwikkelingen. Daarvoor zit ik ook in diverse netwerken met gelijkgestemden. Het pionieren is een rode draad in mijn ondernemerschap.”

Boomvrij papier

Om de ecologische voetafdruk van hun klanten te verkleinen zoekt de drukkerij naar papieralternatieven. “Het gebruik van FSC-papier zegt niets over hoe duurzaam je bent als organisatie. Je kunt bij wijze van spreken tegelijkertijd in een Hummer rijden of veel IPA gebruiken. Er is natuurlijk gerecycled papier, maar ook dat kan iedereen inkopen. En er zijn best wel veel logistieke bewegingen voordat gerecycled papier weer een nieuw leven heeft kregen. We merkten dat onze

“Ik streef ernaar dat we uiteindelijk helemaal zelfvoorzienend zijn”

duurzame klanten zochten naar een duurzamer alternatief. Ik kwam in contact met Rijkswaterstaat, die bezig was met papier van bermgras. Ik had er wel interesse in, maar alleen als het helemaal boomvrij was. Als er maar vijf procent bermgras in zit, dan is het alsnog niet duurzaam.”

Norbert heeft inmiddels zelf een boomvrije papier-soort laten produceren: TreeFree. Het bestaat voor honderd procent uit stro en bermgras, dat wordt geüpicyled tot papier. “We zijn betrokken geweest bij de tests en hebben onlangs weer een nieuwe batch gekocht. Het is zeker niet goedkoop, maar klanten kiezen er wel bewust voor. Het is geen vervanging voor het binnenwerk van een magazine, want dan rijzen de kosten de pan uit. En het papier heeft ook invloed op afbeeldingen. Je moet dus keuzes maken, maar het is wel een goed circulair product.”

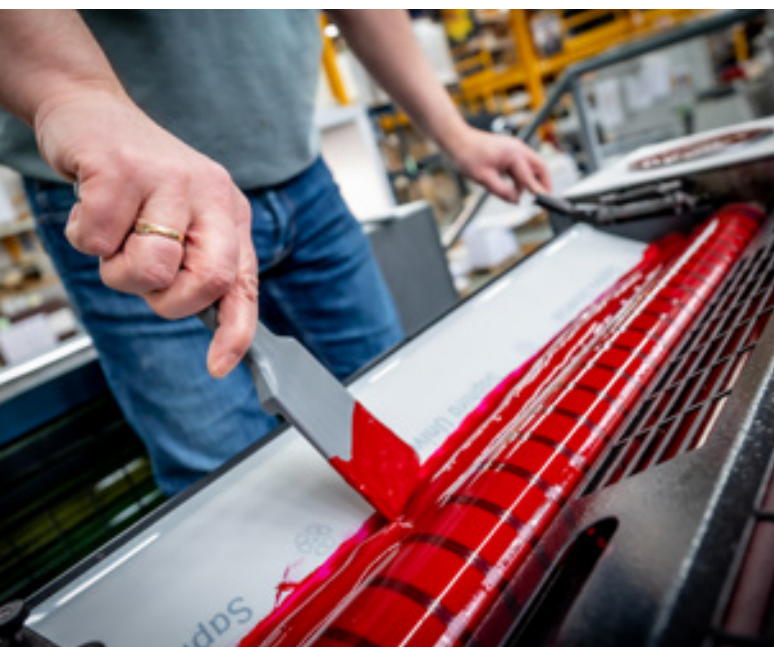
De eerste B Corp drukkerij

Niet alleen het milieu, maar ook Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) vindt Drukkerij

“Klanten weten dat we duurzaam produceren en komen daarvoor speciaal bij ons”

De Bij heel belangrijk. “Het milieuaspect is maar een deel van duurzaamheid. Het gaat om de houdbaarheidsdatum. Je financiële zaken moeten ook duurzaam zijn. Duurzaam ondernemen betekent ook goed omgaan met je leveranciers, klanten en medewerkers. We waren voorheen ISO 14001 gecertificeerd. Maar dat vond ik vrij beperkt. Voor mijn gevoel haalden we de stempels en gingen we weer door. Bij veel van onze duurzame klanten zag ik keurmerken als B Corp. Daarmee laat je zien dat je het als bedrijf én ondernemer belangrijk vindt om niet alleen financiële waarde, maar ook waarde voor mens en milieu na te streven. Toen ik mij erin verdiepte, wist ik: dit is wat wij doen. We zijn nu druk bezig om het B Corp-certificaat te krijgen. De lange Engelse vragenlijst is echter al een klus op zich. Ik wil deze titel voeren als de eerste in de grafische industrie.”

Duurzaam pionieren. Dat is wat De Bij doet. “Nieuwe dingen opzetten, kijken hoe we de wereld een beetje mooier kunnen maken en ontdekken wat er slimmer kan. Ik vind het superleuk. En het gewoon doen. De meesten roepen lange tijd dat ze iets gaan doen. Wij doen het en vertellen dan pas dat we het gedaan hebben.”

 www.debij.nl